بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2018/HC-A/412
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  * ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * މިހާރު އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފާ ބެހޭ ފަރާތް:**
  * ނަން: މުޙައްމަދު އަޒާމް * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A311329
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޖަމީލާމަންޒިލް/ ލ. އިސްދޫ * މިހާރު އެޑްރެސް: ސ. ހުޅުމީދޫ
- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 17 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1440 / 25 ނޮވެމްބަރު 2018 • ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ޖުމާދަލްއޫލާ 1439 / 31 ޖަނަވަރީ 2019
- **އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅުނު ކޯޓު އަމުރު:**
  * ނަންބަރު: 145-J/MD/2018/2080
  * ނިޔާކުރި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
  * މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
  * ނިޔާކުރި ތާރީޚު: 01 ނޮވެމްބަރު 2018
- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު، ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ، ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމް

(ރިޔާސަތު)

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މިޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރައްވާ ފަރާތަކީ ލ. އިސްދޫ، ޢަޒީޒާމަންޒިލް، މުޙައްމަދު ޢަޒަމް (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު: A311329) އެވެ.

• ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

01. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ، ލ. އިސްދޫ، ޢަޒީޒާމަންޒިލް، މުޙައްމަދު ޢަޒަމްގެ [illegible] [illegible] ވިޔަފާރި [illegible] ކުރުމުގެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރަށް އޭނާ ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ވަރުގެ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެންނާތީ، [illegible] އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް [illegible] [illegible] ކޯޓު [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރަށް [illegible] [illegible] [illegible].

02. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] ހުށަހަޅައި [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އެ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 60 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން ދެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.1 ފުރަތަމަ ކަމަކީ؛ އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެކޯޓު އަމުރަކީ، ލ. އިސްދޫ/ [illegible] މުޙައްމަދު އާދަމް [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] ގުޅިގެން އުޅުނު [redacted] ގެ [illegible] ދުވަސްވަރު މުޙައްމަދު އާދަމް ނަގާފައިވާ [redacted] ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި، މުޖުތަމަޢުގެ [illegible] މުޙައްމަދު އާދަމް ބަންދުކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރުއްވުމަށް އެދި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MF/171298 "ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން ހުށަހެޅުމުން މުޙައްމަދު އާދަމް އިތުރަށް

ބަންދުކުރަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތުމާއި، [illegible] [illegible] މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ ސިއްރު ހެކިންނަށްވާއިރު ހެކިންނަށް [illegible] ގޮތެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާތީއާއި [illegible] [illegible] ބަންދުގައި ހުންނާ 30 ދުވަސް ހަމަވާއިރު ތަޙުޤީޤު އިތުރަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށް، [illegible] ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އަންގައި 01 ނޮވެމްބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހު 14:36 ގައި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

3.2- ދެވަނަ ކަމަކީ، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި [illegible] ބަލަންޖެހޭ ސަބަބުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދައި، އެ [illegible] [illegible] މެނުވީ އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި އެއްގޮތަށް މީހަކު ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކުށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުރައްކާތެރިކަމާއި އަދި [illegible] ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގައި [illegible] ހުރި [illegible] [illegible] އެކަމުގައި [illegible] މީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ނައްޓާލުމުގެ [illegible] އޮތީ [illegible] ފަނޑިޔާރު ހާލަތްތައް ވަޒަން ކުރަންޖެހޭނެކަން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހުންގެ ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުމުން އޭނާގެ ބަންދާއިމެދު 4 ގޮތަކަށް ނިންމިދާނެކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި، [illegible] މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 4 ގޮތަކީ

1- އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުން

2- އެއްވެސް ޝަރުޠެއް ނެތި ދޫކޮށްލުން

3- އޭނާ ކަފާލަތުގެ ދަށުން ދޫކޮށްލުން

4- އޭނާ ޝަރުޠަކާއިއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުން

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ ބަންދާއިމެދު [illegible] އޭނާގެ ބަންދާއި މެދު [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގޭކަމާއި،

ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، އާންމުން ނިސްބަތްކުރެވޭ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރުމާއި، އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ އެ މައްސަލައިގެ ހެކި ފޮރުވުމަށް ނުވަތަ ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރާނެކަމަށް، ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޟިރު ނުވާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ ފިލައިދާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ބެލެވި އެކަން [illegible] ސާބިތުކުރެވިއްޖެނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

3.3- ތިންވަނަ [illegible]، މުހައްމަދު އަޒީމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލާގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން މުހައްމަދު އަޒީމްގެ ބަންދާއި ގުޅޭ ގޮތުން ނިންމުމުގައި އަމަލުކުރަންވާ ގޮތް ބަޔާނެއް،

މުހައްމަދު އަޒީމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތުހުމަތު ކަމާއި މިއީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބޮޑެތި ކުށްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކުށެއް [illegible] [illegible] [illegible] މުހައްމަދު [illegible] ބަހައްޓަން ބޭނުންވާ ސަބަބަކީ މައްސަލާގައި ފޮރެންސިކް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓުތައް ނިމިފައި ނުވާތީއާއި އަދި ބަޔާން ނަގަންޖެހޭ އިތުރު ފަރާތްތަކެއް ހުރުމާއި މުހައްމަދު އަޒީމް ދޫކޮށްލައިފިނަމަ [illegible] ނުފޫޒު ފޯރުވާނެކަމަށް ފުލުހުން [illegible] މުޖުތަމައުގެ ސަލާމަތާއި [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު "MF/171298 ބަންދާއިމެދު ގޮތުން ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން އެނގެން [illegible] [illegible] [illegible] މުހައްމަދު

އަޤީލުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން މުޙައްމަދު އަޤީލް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާތީ، މުޙައްމަދު އަޤީލް ދަޢުވާކުރައްވާފައިވަނީ އޭނާގެ ޒާތީ ކަންކަން ނުރައްކާ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިވާ އިސްތިޤުރާރު އަމާންކަން ބަޔާންކުރެވޭ ސަބަބެއް ނުވަތަ ސަބަބުތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ބަންދުކުރުމުގެ ޙުކުމް ޤާނޫނާ ޚިލާފު ސަބަބެއް ނުވާތީ ކަމަށް ބުނެ އަޤީލްގެ ޤާނޫނީ ޙައްޤު ކަނޑައެޅުމަށް ޙައްޤުތަކާއި ހުރިހާ ޝަރީޢަތް ޤާނޫނު ގޮތުން ދޫކޮށްލުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައި ވަނީއެވެ.

3.4 ހަމަތަކުރުވިޔަ، މުޙައްމަދު އަޤީލް 01 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި ދަޢުވާކުރައްވައި ސަބަބުތައް ދެއްކެވުމުގައި، އެ ސަބަބުތަކަކީ މުޙައްމަދު އަޤީލް ފިލައިގެން ނުދާނެކަމާއި އަދި ހެކިތަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާނެކަން ކަށަވަރުކުރުވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަބަބުތަކެއްކަމުގައި، އެ ސަބަބުތަކާ އެއްގޮތަށް ޤާނޫނުގައި މުޙައްމަދު އަޤީލް ސާބިތުކޮށްދީފައިވާ ކަމުގައި، އޭނާ އެއްގޮތް ސަބަބުތައް މުޙައްމަދު އަޤީލް ދިފާޢުކޮށްދިނުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް، އަދި އޭނާ ސަބަބުތައް މުޙައްމަދު އަޤީލް ދިފާޢުކޮށްދިނުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ކަމާބެހޭ ގޮތުން ޤަބޫލުކުރާކަމާއި،

އަދި މުޙައްމަދު އަޤީލުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަކީ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން 22 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައަކަށް ވުމާއި ޝަރީޢަތުގައި ފަރާތްތަކުގެ ބަޔާން އަޑުއައްސަވާ ނިންމަވާފައި އޮތްކަމުގައި މުޙައްމަދު އަޤީލުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބައްލަވާފައިވާ، އެ މައްސަލައިގެ މުޙައްމަދު އަޤީލް ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން

ވަކި ސަބަބުތަކެއް ހުރިނަމަ އެ ކަންކަން އެ މައްސަލަ ބަލާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން [illegible] ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނާނެކަން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

3.5 [illegible]، މިހެން [illegible] ސަބަބުތަކަށް [illegible] ހުކުމުން މި މައްސަލަ މިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]:

[illegible]، މިހެން ފާހަގަކުރެވުނު [illegible] [illegible] ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/2080 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން [illegible].